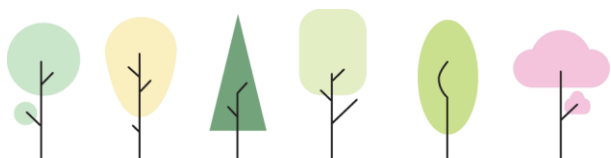

Pohjois-Savon metsäohjelma 2026–2030

Pohjois-Savon metsäneuvosto 11.12.2025

POHJOIS-SAVON METSÄOHJELMA 2026–2030

Kansikuva: Metsän monet mahdollisuudet. Suomen metsäkeskus (Juha Tuononen ja Jarmo Laitinen), Luonnonvarakeskus (Katri Himanen), Maaseutuammattiin ry (Niina Mäntyniemi) ja Kuopion kaupunki (Heikki Soininen). Koostanut Heli Hytönen, Suomen metsäkeskus. 2025.

Verkossa: [Tietoa alueellisista metsäohjelmista](#)

Sisällys

Pohjois-Savon metsäohjelma 2026–2030	2
Sisällys.....	3
1 Tiivistelmä.....	5
2 Johdanto	6
2.1 Kansallinen metsästrategia alueellisten metsäohjelmien taustalla	6
2.2 Metsäohjelman laatiminen ja hyväksyminen	7
3 Toimintaympäristö	8
3.1 Metsien tila	10
3.2 Monimuotoisuus ja luonnonhoito	10
3.3 Metsien monikäyttö	12
3.4 Yksityistiet.....	12
3.5 Puurakentaminen	13
3.6 Metsänomistus	13
3.7 Metsäalan koulutus ja osaaminen	14
4 Visio	14
5 Päämäärä 1: Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä	15
5.1 Toimenpide: Toteutamme yhteistyössä viestintä- ja koulutustoimia oikea- aikaisen metsänhoidon merkityksestä.....	15
5.2 Toimenpide: Lannoituksen merkitys tunnetaan metsien kasvun vauhdittajana	16
5.3 Toimenpide: Tuemme yhteistyössä tieverkon ja logistiikan kehittymistä saavutettavuuden lisäämiseksi	16
6 Päämäärä 2: Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä.....	17
6.1 Toimenpide: Edistämme yhteistyössä elinympäristöjen hoidon ja ennallistamisen käytännön osaamista.....	17
6.2 Toimenpide: Vahvistamme metsäammattilaisten ja metsänomistajien vesiensuojeluosaamista.....	18
6.3 Toimenpide: Luonnon monimuotoisuutta lisäävät rakennepiirteet huomioidaan metsien hoito- ja hakkuutöiden yhteydessä ja niiden suunnittelussa	18

7 Päämäärä 3: Rakennamme kilpailukykyistä toimintaympäristöä uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla sekä vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla.....	19
7.1 Toimenpide: Tuemme tietoon perustuvaa päätöksentekoa Pohjois-Savon metsissä	19
7.2 Toimenpide: Kartoitamme yhteistyössä uusia liiketoimintamahdollisuuksia metsäalalla ja tavoittelemme kestävästi kasvavaa jalostusarvoa.....	20
7.3 Toimenpide: Viestimme aktiivisesti metsä- ja luonnonvara-alan erilaisista uramahdollisuuksista ja kehitämme alan veto- ja pitovoimaa	21
8 Päämäärä 4: Pohjois-Savon metsissä tehdään päätöksiä, jotka vahvistavat luonnon monimuotoisuutta ja tukevat metsien käytön ilmastokestävyyttä	22
8.1 Toimenpide: Lisäämme aktiivisesti metsien suojelua vapaaehtoisen suojelun keinoin osana metsien kestävästä käytöstä ja hoitoa.....	22
8.2 Toimenpide: Edistämme peitteistä metsänkäsittelyä sille soveltuvilla kohteilla.....	23
8.3 Toimenpide: Kokonaiskestävä suometsänhoito on osa alueellista ilmastotyötä ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamista.....	23
9 Toimeenpano ja seuranta.....	24
10 Vaikutusten arviointi	25
11 Liitteet	28
11.1 Liite 1: Valtakunnallisen tilannekuvan yhteenveto	28
11.2 Liite 2: Metsätalouden kannustinjärjestelmän tavoitteet.....	31
11.2 Liite 3: Hakkuupotentiaalilaskelma maakunnittain.....	34
11.3 Liite 4: Hoitoehdotukset	36

1 Tiivistelmä

Pohjois-Savon alueellinen metsäohjelma 2026–2030 on laadittu laajassa sidosryhmäyhteistyössä ja se tukee Kansallisen metsästrategian (KMS2035) tavoitteita maakunnallisella tasolla. Ohjelman keskeinen visio vuodelle 2030 on: *"Pohjois-Savossa metsät ovat vuonna 2030 monimuotoisia, ilmastokestävyyttä vahvistavia ja kestävästi hoidettuja."* Vaikutusten arvioinnissa ohjelman kokonaisvaikutukset arvioitiin hyvin myönteisiksi (84 % arvioista myönteisiä).

Alueellisia toimenpiteitä ovat muun muassa:

Metsät aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä

- Viestintä ja koulutus oikea-aikaisesta metsänhoidosta
- Metsänlannoituksen edistäminen hiilensidonnan ja metsien kasvun lisäämiseksi
- Metsätieverkoston ja logistiikan kehittäminen saavutettavuuden parantamiseksi

Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä

- Elinympäristöjen hoidon ja ennallistamisen osaamisen lisääminen
- Metsäammattilaisten ja metsänomistajien vesiensuojeluosaamisen vahvistaminen
- Monimuotoisuutta tukevien rakennepiirteiden huomioiminen metsänhoidossa

Rakennamme kilpailukykyistä toimintaympäristöä uudistuvalle ja vastuulliselle metsäalalle sekä vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla

- Tiedon hyödyntäminen metsänomistajien aktiivisen päätöksenteon tukena
- Uusien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittaminen metsäalalla
- Metsäalan vetovoiman ja koulutuspolkujen edistäminen

Pohjois-Savon metsissä tehdään päätöksiä, jotka vahvistavat luonnon monimuotoisuutta ja tukevat metsien käytön ilmastokestävyyttä

- Vapaaehtoisen metsien suojelun lisääminen
- Peitteisen metsänkäsittelyn edistäminen soveltuvilla kohteilla
- Kokonaiskestävä suometsänhoito ja vesitalouden hallinta osana maakunnallista ilmasto- ja monimuotoisuustyötä

Pohjois-Savon alueellisen metsäohjelman 2026–2030 toimeenpano perustuu laajaan yhteistyöhön metsänomistajien, metsäalan toimijoiden, viranomaisten ja eri

rahoittajien kesken. Pohjois-Savon metsäneuvosto toteuttaa ohjelman seurantaan vuosittain ja ohjelman sisältöä tarkistetaan ohjelmakauden puolivälissä vuonna 2028.

2 Johdanto

Alueellinen metsäohjelma on metsälain (1093/1996) mukainen alueen metsäalan kehittämisohjelma. Metsäkeskuslain (1421/2014) mukaan maakunnallisen metsäneuvoston tehtävä on laatia ja hyväksyä alueellinen metsäohjelma sekä seurata ja edistää ohjelman toteuttamista. Ohjelmaa tarkistetaan tarpeen vaatiessa. Ohjelmaa laadittaessa Suomen metsäkeskus on yhteistyössä metsäalaa edustavien ja muiden metsiä hyödyntävien tahojen kanssa.

Ohjelmassa korostuvat Pohjois-Savon omat päämäärät sekä toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään. Metsäohjelman tärkein tavoite on edistää metsien monipuolista ja kestävää käyttöä ja sitä kautta hyvinvointia ja työllisyyttä maakunnassa.

2.1 Kansallinen metsästrategia alueellisten metsäohjelmien taustalla

Vuoteen 2035 ulottuva [Kansallinen metsästrategia \(KMS2035\)](#) sisältää Suomen metsäpolitiikan keskeiset linjaukset ja kuvaa metsäalan kehittämisen tahtotilan ja tärkeimmät tavoitteet. Se on elinkeinostrategia, joka huomioi niin ihmisten, ympäristön kuin taloudenkin tarpeet.

Strategia ottaa ajanmukaisesti huomioon kokonaisvaltaisen kestävän kehityksen sekä metsien merkityksen ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa.

Metsästrategian visio on ”Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille”. Tämä saavutetaan strategian päämäärien kautta, kun

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla
- metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä
- vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä
- vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla.

Kansallisella metsästrategialla on suora yhteys alueellisiin metsäohjelmiin, kun sen päämäärät on otettu myös alueellisten metsäohjelmien päämääriksi. Alueellinen metsäohjelma tukee KMS2035:n toteuttamista maakunnallisella tasolla maakunnan oman tilanteen, tarpeen ja tavoitteiden mukaisin toimenpitein. Pohjois-

Savoon asetetut toimenpiteiden tavoitetasot noudattelevat KMS2035:n mukaisia tavoitteita – esimerkiksi lahoppuun osalta edetään 10 m³/ha keskimääräistä tasoa talousmetsissä.

2.2 Metsäohjelman laatiminen ja hyväksyminen

2.2.1 Laatimisprosessi Pohjois-Savossa

2.2.2 Hyväksyminen Pohjois-Savossa

2.3 Alueellisen metsäohjelman toteutus

Keskeisiä toimenpiteiden toteuttajia ovat Pohjois-Savon alueella toimivat metsäalan palveluntarjoajat, metsänomistajat, alueen yhdistykset ja Suomen metsäkeskus. Alan palveluntarjoajilla tarkoitetaan suuria, keskikokoisia ja pieniä toimijoita, jotka tarjoavat perinteisiä metsäpalveluja ja kasvavassa määrin myös luonnonhoidon ja monimuotoisuuden edistämisen palveluja. Pohjois-Savon liitto ja Itä-Suomen elinvoimakeskus toimivat muun muassa rahoittajan roolissa toimenpiteiden mahdollistajina ja toimintaympäristön kehittäjinä. Hallinnollisissa asioissa yhteistyötä tehdään eri viranomaisten kesken. Pohjois-Savossa toimii myös kaksi säätiötä: Hyvölän metsäsäätiö ja Pohjois-Savon metsänhoitokoulusäätiö. Säätiöiden tavoitteena on edistää ja tukea metsätalousopetusta, puun käyttöön perustuvia innovaatioita ja metsäntutkimusta.

Toimenpidekohtaisesti kerrotaan muista mahdollisista toteuttajista.

Pohjois-Savon alueellinen metsäohjelma 2026–2030 on valmisteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Alueellisessa metsäohjelmassa painottuvat alueen omat vahvuudet ja monipuolinen elinkeinojen edistäminen. Lisäksi huomioidaan tarkoituksenmukaisesti muut aluekehityksen kannalta tärkeät ohjelmat ja suunnitelmat. Valmisteluvaiheessa on huomioitu Pohjois-Savon liiton koordinoima Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2040 ja maakuntaohjelma 2026–2029 sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen valmistelemat Pohjois-Savon ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma ja Luonnon monimuotoisuusohjelma (LUMO). Maakunnallisessa valmistelutyössä on pyritty löytämään synergioita eri ohjelma- ja suunnitelmatöiden välille.

Pohjois-Savon maakunnallinen metsäneuvosto edistää ja seuraa toimenpiteiden toteutumista. Metsäneuvoston jäsenten edustamilla organisaatioilla on ollut valmistelun aikana mahdollisuus vaikuttaa ja samalla sitoutua tulevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Siksi näillä organisaatioilla on keskeinen rooli myös ohjelman toteutuksessa.

3 Toimintaympäristö

Valtakunnallinen tilannekuva

Suomen metsäkeskuksen asiantuntijat tuottivat metsäneuvostoille ja ohjelmien valmisteluryhmille valtakunnallisen metsäalan tilannekuvan PESTEL-analyysillä ohjelmien laatimisen ja alueiden tilannekuvien laatimisen tueksi vuoden 2025 alussa. Analyysin tiivistelmä on [liitteessä 1](#).

Metsälainsäädäntö on vahvin metsäpoliittinen keino metsätalouden kestävyys- ja turvaamisessa. Lainsäädäntöä on muun muassa metsän hoidosta ja käytöstä, metsätalouden tukemisesta, metsätuhojen torjunnasta ja metsätalouden organisaatioista ([Lainsäädäntö – Maa- ja metsätalousministeriö](#)). Lisäksi metsäalan toimintaa ohjaavat muun muassa [luonnonsuojelulaki](#), [vesilaki](#) ja [muinaismuistolaki](#).

[Metsänhoidon suositukset](#) esittelevät kestävä metsänhoidon vaihtoehtoja ja parhaita käytäntöjä. Suositukset perustuvat tutkimustietoon ja käytännön kokemuksesta saatuun osaamiseen. Sisältö on laadittu yhteistyössä metsä-, ympäristö- ja ilmastoalan tutkijoiden, asiantuntijoiden ja suositusten käyttäjien kanssa.

Metsäsertifiointilla voidaan osoittaa, että metsiä käytetään vastuullisesti ja kestävästi. Suomessa on käytössä kaksi suurta sertifiointijärjestelmää PEFC ja FSC. Suomen metsistä noin 90 prosenttia on PEFC-sertifioituja ja 10 prosenttia FSC-sertifioituja. ([Metsäsertifiointi – Metsäkeskus](#)). Syksyllä 2025 uutisoitiin uudesta EverCover-metsäsertifikaatista, jonka keskeisin periaate on jatkuva kasvatus. Metsien luomusertifiointi on valvottu järjestelmä, jonka avulla voidaan osoittaa luonnontuotteiden puhtaus ja alkuperä.

Pohjois-Savon tilannekuva

Pohjois-Savo on metsien pinta-alaltaan Suomen kuudenneksi suurin maakunta. Pohjois-Savossa metsäbiotaloudella on selvästi tärkeämpi rooli maakunnan taloudessa kuin muissa maakunnissa keskimäärin. Metsäbiotalous onkin Pohjois-Savossa yksi aluetalouden vetureista. Pohjois-Savon TKI-investointiselvityksen ([Kuo-pion alueen kauppakamari 2024](#)) mukaan Pohjois-Savossa on vahva perusta metsäteollisuuden uudistamiselle ja kasvulle.

Erityispiirre maakunnassa on puutuoteteollisuuden iso osuus. Massa- ja paperiteollisuutta on vain noin puolet maan keskiarvosta. Noin 40 prosenttia maakunnan puusta menee jalostettavaksi muihin maakuntiin ([Metsäbiotalouden arvoketjut maakunnissa - Pohjois-Savon biotalous \(2023\) – Tapio](#)).

Aluetalouteen, metsien käyttöön ja monimuotoisuuteen liittyviä keskeisiä tunnuslukuja Pohjois-Savosta on esitetty alla taulukossa 1.

3.1 Metsien tila

Pohjois-Savon metsämaan kivennäismaista on 80 % ravinteisuudeltaan tuoreita kankaita tai sitä rehevämpiä kasvupaikkoja. Metsämaan soista 39 % on ravinteisuudeltaan kuivahkoja kankaita tai sitä karumpia kasvupaikkoja. Metsämaasta mäntyvaltaisten metsien osuus on noin 42 %, kuusivaltaisten 42 % ja lehtipuuvaltaisten 13 % sekä puuttoman metsän ala 2 %. Metsämaan pinta-alasta on uudistusaloja ja taimikoita noin 18 %, nuoria kasvatusmetsiä noin 30 %, varttuneita kasvatusmetsiä noin 40 % ja uudistuskypsiä metsiä reilut 11 % ([Luonnonvarakeskus 2025](#)).

Noin 82 prosenttia Pohjois-Savon metsien pienistä ja varttuneista taimikoista on metsänhoidolliselta tilaltaan hyviä ja tyydyttäviä. Välttävien ja vajaatuottoisten osuus oli noin 19 prosenttia. Toteutuneet taimikoiden ja nuorten metsien hoitomäärät ovat olleet alueellisen metsäohjelman (2021–2025) tavoitetasoa alhaisemmat. Luonnonvarakeskuksen (2025) mukaan taimikonhoitotarve on tulevalle viidelle vuodelle 141 000 ha, joista kiireellisiä kohteita on 43 000 ha. Ensiharvennukseen metsänhoidollinen tarve on 164 000 ha, joista kiireellisiä kohteita 51 000 ha.

Pohjois-Savon soista lähes neljä viidesosaa (285 000 ha) on ojitettu, ja lisäksi veden vaivaamia kivennäismaiden metsiä on ojitettu lähes 100 000 hehtaaria (Luonnonvarakeskus 2025). Alueellisen metsäohjelman kaudella 2026–2030 turvemaiden metsien vesiensuojelutoimiin ja kestävään käsittelyyn kiinnitetään erityistä huomiota. Puuston kasvun edellytykset säilytetään ja samalla aiheutetaan mahdollisimman vähän päästöjä maaperästä ilmakehään. Näin metsien hiilinieluja Pohjois-Savossa voidaan turvata ja myös lisätä.

Ilmasto- ja vesistö päästöjen osalta keskeistä on estää ojitetun suon kuivuminen liian syvälle. Turvemaiden tuhkalannoituksella voidaan lisätä puuston kasvua ja pienentää kunnostusojituksen tarvetta. Yksi keino pitää pohjaveden pinnan taso sopivana on käyttää jatkuvapeitteisten kasvatusmenetelmiä niille sopivilla turveilla. Pohjois-Savossa avohakkuiden osuus ilmoitettujen suometsien uudistushakkuiden pinta-alasta vuonna 2024 oli 83 prosenttia ([Suomen metsäkeskus 2024](#)).

3.2 Monimuotoisuus ja luonnonhoito

[Suomen ympäristökeskuksen metsäkasvillisuusvyöhykeaineiston](#) (2025) mukaan Pohjois-Savo sijoittuu suurimmaksi osaksi eteläboreaaliselle metsäkasvillisuusvyöhykkeelle, mutta pohjoisosat ovat jo osa keskiboreaalista vyöhykettä. Yksi Suomen harvoista lehtokeskuksista, Kuopion lehtokeskus, sijaitsee maakunnan keskiosassa. Suomen uhanalaisista lajeista 32 prosenttia esiintyy ensisijaisesti metsissä ja tästä joukosta iso osa lehtometsissä.

Metsäluonnon hoidon edistämiseen tarkoitetuilla tukivaroilla toteutetaan [METSO-suojeluohjelmaa](#) ja [Helmi-elinympäristöohjelmaa](#) sekä [vesienhoidon toimenpideohjelman](#).

Metsäkeskuksen luonnonhoidon suunnitelman keskeisiä päämääriä ovat ympäristötukien käytön ja toimijavalmisteluun lisääminen sekä luonnonhoitohankkeiden määrän lisääminen. Luonnonhoitohankkeisiin kuuluvat sekä metsänomistajalähtöiset että Metsäkeskuksen hankehaun kautta toteutettavat työt. Luonnonhoitohankkeita voitaisiin edistää nykyisestä purkamalla hankkeiden toteuttamisen esteitä.

Metsäkeskuksen luontotiedon perusteella muun muassa ympäristötukeen soveltuvia ja tiedossa olevia potentiaalisia elinympäristöjä on metsälailla turvatuissa ja muissa arvokkaissa elinympäristöissä liki 4 500 ha. Elinympäristötieto ei ole kattavaa ja tukikelpoisia kohteita löytyy ja kehittyy ajan kanssa lisää. Vuosina 2025–2030 erääntyy noin 1 200 ha ympäristötukisopimuksia. Ympäristötukien kehitystä voi seurata [Metsäkeskuksen luonnonhoidon varojen käytön raportilta \(PowerBI\)](#).

3.2.1 Metsien suojelu ja rakennepiirteet

Metsiä on suojeltu Pohjois-Savossa 4,7 prosenttia metsäpinta-alasta (koko Suomi 13 prosenttia, [Taulukossa 1 Monimuotoisuus-osion luokat 1A-C ja 2A-B]). Metsien suojelupinta-ala tulee jatkossa kasvamaan EU:n biodiversiteettistrategian velvoitteiden sekä Helmi- ja Metso-ohjelmien toteuttamisen kautta. Pohjois-Savossa on kaksi kansallispuistoa: Tiilikjärven kansallispuisto Rautavaaralla ja Rautalammillä sijaitseva Etelä-Konneveden kansallispuisto.

Viimeisen viiden vuoden aikana Pohjois-Savossa on käytetty keskimäärin 97 prosenttia hakkuumahdollisuuksista. Lisääntyneet hakkuut eivät Pohjois-Savossa ole pienentäneet kahden vanhimman ikäluokan metsien (> 120 vuotta) pinta-alaa. Pohjois-Savossa eläviä säästöpuita on jätetty viiden edellisen vuoden aikana turvaamaan vanhoista puista ja eri puista riippuvia seuralaislajeja keskimäärin 5,8 m³/ha. Lahopuuston määrä on kasvanut Pohjois-Savossa ollen nyt 6,1 m³/ha ja lehtipuiden osuus kokonaispuustosta (21,8 %) on säilynyt vakaana.

3.2.2 Vesien tila ja suojelu

Pohjois-Savon vesienhoidon toimeenpano-ohjelman (2022–2027) mukaan 80 prosenttia alueen järvistä on hyvässä tilassa. Metsätalouden osuus vesistökuormituksesta on suurinta Ylä-Savossa, missä on eniten ojitettuja soita. Ojitettujen soiden vaikutus vesistöjen tilaan on ollut pitkäaikainen. Soiden ojien kunnostaminen on nykyisin hyvin vähäistä ja suometsien kuivatustoimet ovat siirtyneet ja siirtyvät jatkossa tehtäväksi metsänuudistamisen yhteydessä.

Vesiensuojelun valuma-aluesuunnittelua ja erityisesti vesiensuojelurakenteita on pystytty vesienhoidon painopistealueilla toteuttamaan tavoitteita vähemmän. Vesiensuojelussa parempi onnistuminen edellyttää toimijoiden vesiensuojelun paikatietotyövälineiden käytön osaamista, vesiensuojelurakenteiden mitoitusten hallintaa ja peitteisen metsäkasvatuksen lisäämistä turvemaiden riskialueilla.

3.2.3 Monimuotoisuutta turvataan alueellisella yhteistyöllä

Pohjois-Savossa toteutetaan laajassa yhteistyössä vuosina 2024–2031 [Priodiversity LIFE-hanketta](#), joka on Suomen kaikkien aikojen suurin luontokatoa torjuva hanke. Osana hanketta Pohjois-Savoon valmistellaan Luonnon monimuotoisuuden toimenpanosuunnitelma (LUMO-ohjelma). LUMO-ohjelmissa määritetään maakunnalliset tavoitteet monimuotoisuuden edistämiseksi ja turvaamiselle sekä toimenpiteet, joiden avulla luonnon monimuotoisuuden väheneminen pysäytetään. Toimenpiteet käsittävät muun muassa ennallistamis- ja hoitotoimia sekä suosituksia ja ohjeita monimuotoisuuden lisäämiseen. Toimenpiteet perustuvat maanomistajien vapaaehtoisuuteen. AMO-toimenpiteillä tuetaan myös Priodiversity LIFE-hankkeen toteutusta.

Lisätietoa:

- [Luonnon monimuotoisuus Pohjois-Savossa – Ympäristö.fi](#)
- [Metsien suojelu ja elinympäristöjen hoito – Suomen metsäkeskus](#)

3.3 Metsien monikäyttö

Metsät tarjoavat puunmyyntitulojen ohella myös monia erilaisia mahdollisuuksia. Metsiä voidaan hyödyntää kestävästi monenlaisista lähtökohdista ja erilaisia tavoitteita painottaen. Marjojen, sienten ja muiden luonnontuotteiden keruu sekä metsästys ovat tärkeä osa metsien monikäyttöä. Metsillä on merkittävä rooli [Kansallisen luonnon virkistyskäytön strategiassa 2030](#).

[Metsistä ja luonnontuotteista liiketoimintaa -kehittämishankkeen](#) (MELLI, 2023–2024) päätavoitteena oli edistää luonnontuotealan osaamista Pohjois-Savossa ja kehittää luonnontuotealan liiketoimintaa osana kokonaiskestävää metsätaloutta. Hankkeen johtopäätöksenä oli, että metsien monikäyttö kiinnostaa eri kohderyhmiä ja toimialalla on paljon liiketoimintamahdollisuuksia.

3.4 Yksityistiet

[Liikenne- ja viestintäviraston tilaston \(Traficom, 2025\)](#) mukaan yksityistiet ovat tärkeä osa Suomen tieverkostoa ja liikennejärjestelmää. Yksityisteillä on suuri yhteiskunnallinen merkitys: ne tukevat huoltovarmuutta, maataloutta ja metsäteollisuutta. Yksityisteiden varsilla asuu yli puoli miljoonaa ihmistä. Yli 90 prosenttia

vuotuisesta hakattavasta puutavarasta lähtee jalostuslaitoksille yksityistien varrelta. Yksityisteillä on merkittävä rooli myös vapaa-ajan liikennöinnissä (Suomen metsäkeskus 2025).

Pohjois-Savossa toteutetun Toimiva Biotalous Infra – ToBiRa -kehittämishankkeen loppuraportissa (Suomen metsäkeskus 2021) todetaan, että erilaisten tiepalvelujen ja yksityistieammattilaisten väheneminen ovat suuri ongelma Pohjois-Savossa. Tilanne ei ole vuosien saatossa juurikaan muuttunut.

3.4.1 Kuntoluokitukset Pohjois-Savon yksityisteille ja silloille

[TIESIT-hanke – Yksityisteiden ja siltojen kuntokartoituksen tulokset](#)

Pohjois-Savo	Hyvä	Tyydyttävä	Huono
Yksityistiet, yhteensä 18 688 km	37,4 % (6983 km)	30,3 % (5653 km)	32,4 % (6052 km)

Pohjois-Savo	Hyvä	Tyydyttävä	Huono	Erittäin huono
Sillat, yhteensä 355 kpl	44 % (155 kpl)	39 % (139 kpl)	14 % (51 kpl)	3 % (10 kpl)

3.5 Puurakentaminen

Puurakentamisen ohjelmaa toteutettiin Suomessa 2016–2023. Tavoitteena oli lisätä puun käyttöä niin kaupunkien rakentamisessa, julkisessa rakentamisessa kuin suurissa puurakenteissakin. Ohjelma pyrki samalla monipuolistamaan ja kasvattamaan puun käyttöä ja sen jalostusarvoa ([Ympäristöministeriö 2025](#)). Hiilineutraali Pohjois-Savo-sivuston katsauksen (2024) mukaan puisten kerrostalojen rakentaminen on Pohjois-Savossa harvinaista ja toimitilarakentamisessa puisia kerrostaloja ei ole nähty lainkaan. Puurakentamista on tärkeää edistää tulevina vuosina Pohjois-Savossa.

Lisätietoa: [Puurakentaminen Pohjois-Savossa – Missä mennään?](#)

3.6 Metsänomistus

Metsien käyttöä koskevia päätöksiä Pohjois-Savossa tekevät metsänomistajat, joita on Suomen metsäkeskuksen tilaston mukaan vuonna 2025 noin 46 800 ([Metsätalouden omistus omistajaryhmittäin, PowerBI](#)).

Yksityiset metsänomistajat omistavat Pohjois-Savon metsäpinta-alasta noin 58 prosenttia, ja heidän keski-ikänsä on yli 60 vuotta. Keskimääräinen yksityisen

metsänomistuksen pinta-ala on noin 30 hehtaaria. Kuolinpesien osuus metsätaloukseen omistuksesta on noin 5,3 prosenttia. Yhteismetsäomistuksessa metsäpinta-alasta on reilut 2 prosenttia.

Lisätietoa: [Tietoa metsien omistuksesta](#)

3.7 Metsäalan koulutus ja osaaminen

Pohjois-Savossa metsäalan opetusta tarjoaa Savon ammattiopisto, jonka osaamisaloja ovat metsäkoneenkuljetus ja metsätalous. Tämän lisäksi Savon ammattiopisto tarjoaa luonto- ja ympäristöalan opintoja. Itä-Suomen yliopiston luonnontieteiden, metsätieteiden ja tekniikan tiedekunnan ympäristö- ja biotieteiden laitos sijaitsee osin Kuopiossa. Savonia-ammattikorkeakoulussa on viime vuosina panostettu ilmastoturvallisuustyöhön, joka sisältää pitkäjänteistä koulutuksen ja TKI-toiminnan kehittämistä. Savonia tarjoaa myös hyvinvointimatkailun koulutusta.

Luonnonvarakeskuksella on Suomenjoella tutkimusinfrastruktuuri, jossa toimii Pohjoismaiden ainoa metsätaimien tutkimustaimitarha.

Pohjois-Savossa toimii Maaseutuammatti ry, joka edistää uusien yrittäjien ja osaavien ammattilaisten saatavuutta maa- ja metsätalouteen sekä lisää alan tunnettavuutta ja verkostoitumista.

4 Visio

Visio

Pohjois-Savossa metsät ovat vuonna 2030 monimuotoisia, ilmastokestävyyttä vahvistavia ja kestävästi hoidettuja.

Metsien kestävä käyttö tukee Pohjois-Savossa aluetaloutta, luonnon monimuotoisuutta ja ihmisten hyvinvointia.

Pohjois-Savon alueellinen metsäohjelma 2026–2030 on tunnettu aluekehityksen työkalu, jossa korostuvat yhteistyö sekä alueen omat vahvuudet ja kehittämiskohteet.

5 Päämäärä 1: Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä

5.1 Toimenpide: Toteutamme yhteistyössä viestintä- ja koulutustoimia oikea-aikaisen metsänhoidon merkityksestä

Tavoitteenamme on, että

- Pohjois-Savon hiilinielut ja -varastot kasvavat ja vahvistuvat oikea-aikaisen ja kokonaiskestävän metsänhoidon keinoin
- metsät uudistetaan viivytyksettä hakkuiden jälkeen kasvupaikalle sopivilla puulajeilla ja menetelmillä
- taimikonhoitotoista ja ensiharvennuksista huolehditaan metsänhoidon suositusten mukaisesti varmistaen metsien elinvoimaisuus
- metsien kasvu ja hiilensidonta lisääntyvät pidentämällä maltillisesti kiertoaikoja ja nostamalla puuston kasvatustiheyttä hoidetuissa ja terveissä metsissä.

Toimenpiteet

- Viestimme kohdennetusti oikea-aikaisen ja metsänhoidon suositusten mukaisen metsänhoidon hyödyistä ja järjestämme koulutuksia metsänomistajille ja metsäalan toimijoille.
- Kartoitamme aktiivisesti mahdollisuuksia uusiin kumppanuuksiin ja yhteisiin kehittämishankkeisiin metsäalalla.
- Tiivistetään alueellista yhteistyötä ilmastokestävän metsänhoidon edistämiseksi ja metsien merkityksen tunnistamiseksi osana ilmastonmuutokseen varautumista ja sopeutumista.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Valtakunnalliset ja maakunnalliset metsänomistaja -tutkimukset
- Luonnonvarakeskuksen tietoaaineistot
 - VMI-metsävaratieto
 - Kasvihuonekaasuinventaarior
- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - Metsäkeskuksen tarkastusaineisto: Uudistamisen laadun valvonta
 - Metsävaratiedon mukainen varhaishoidon ja taimikonhoidon tarve ja toteutukset - metka-varojen käyttöaste, %
 - Metsänkäyttöilmoitukset - hakkuuaikomukset hakkuutyypeittäin
- [Pohjois-Savon ilmastotiekartan seurantaraportti](#)

- [Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman](#) toimeenpano
- [Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman](#) toimeenpano
- Uudet kehittämishankkeet

5.2 Toimenpide: Lannoituksen merkitys tunnetaan metsien kasvun vauhdittajana

Tavoitteenamme on, että

- metsien kasvuhäiriöitä ja kasvunalenemaa ehkäistään tekemällä kestävästi boori- ja tuhkalannoituksia soveltuville kohteille
- ravinne-epätasapainon korjaamisella lisäämme myös metsien tuhonkestävyyttä
- metsän kasvu tehostuu erityisesti kohteilla, joilla typpilannoitus on vaikuttavaa ja kannattavaa.

Toimenpiteet

- Hyödynnämme avointa metsä- ja luontotietoa lannoituskohteiden paikannuksessa.
- Kehitämme toimintamalleja kustannustehokkaampaan lannoituksen toteutukseen yhteistyössä toimijoiden kanssa.
- Lisäämme yhteistyössä metsänomistajien tietoisuutta metsänlannoituksen hyödyistä ja ympäristövaikutuksista.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Suomen metsäkeskuksen tietoaineistot
 - Turvemaiden tuhkalannoitus (suometsät) - metka-varojen käyttöaste, %
 - Boorilannoitus (ravinnehäiriökohteet) - metka-varojen käyttöaste, %
 - [Metsätuhohakkuut \(PowerBI\)](#)
- Luonnonvarakeskuksen tietoaineistot
 - [Metsänlannoituksen kokonaismäärä, ha/v \(luke.fi\)](#)
 - [Metsien kasvu \(VMI, luke.fi\)](#)

5.3 Toimenpide: Tuemme yhteistyössä tieverkon ja logistiikan kehittymistä saavutettavuuden lisäämiseksi

Tavoitteenamme on, että

- yksityisteiden ja siltojen kunto ja käytettävyys paranee

- varasto- ja terminaalialueiden toimivuus ja kapasiteetti kehittyy käyttöä vastaavaksi.

Toimenpiteet

- Hyödynnämme avointa metsä- ja luontotietoa kiireellisten parannus- ja kehittämiskohteiden tunnistamiseksi.
- Viestimme aktiivisesti metsätieverkoston merkityksestä alueen kilpailukyville sekä huolto- ja toimitusvarmuudelle.
- Selvitämme yhteistyössä mahdollisuuksia hyödyntää EU-, valtio- ja kuntarahoitusta logistiikan kehittämiseksi.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- [Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot \(PowerBI\)](#)
 - Metsätien tekeminen, € ja km - metka-varojen käyttöaste, %
 - Metsätien perusparannus, € ja km - metka-varojen käyttöaste, %
- Valtiokonttorin valtionavustukset - Toteutetut yksityisteiden kunnostukset
 - [Yksityisteiden avustukset \(tutkihallintoa.fi\)](#)

6 Päämäärä 2: Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä

6.1 Toimenpide: Edistämme yhteistyössä elinympäristöjen hoidon ja ennallistamisen käytännön osaamista

Tavoitteenamme on, että

- lehtometsien hoito kehittyy monipuolisemmaksi ja samalla tuetaan luonnon monimuotoisuutta
- metsänomistajien, urakoitsijoiden ja metsäammattilaisten tietämys lisääntyy laajasti eri elinympäristöjen hoidosta ja ennallistamisesta.

Toimenpiteet

- Monipuolistamme yhteistyössä lehtojen metsänhoitomenetelmiä luonnon monimuotoisuuden ja elinympäristöjen säilyttämiseksi.
- Lisäämme tietoisuutta luonnonhoidon ja ennallistamisen merkityksestä tarjoamalla elinympäristökohtaista tietoa ja koulutusta metsänomistajille, urakoitsijoille ja metsäammattilaisille.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - Luonnonhoitohankkeiden määrä - metka-varojen käyttöaste, %
 - Luonnonhoidon koulutukset
 - Metso- ja Helmi-ohjelmien toteutus ja tilastot (luonnonhoitotyöt)
- Itä-Suomen elinvoimakeskuksen tietoaaineistot
 - Metso- ja Helmi-ohjelmien toteutus ja tilastot (luonnonhoitotyöt)
 - Tulevan LUMO-ohjelman toimeenpano

6.2 Toimenpide: Vahvistamme metsäammattilaisten ja metsänomistajien vesiensuojeluosaamista

Tavoitteenamme on, että

- vesiensuojelun suunnittelussa hyödynnetään aiempaa laajemmin vesiensuojelun paikkatietovälineitä ja avointa metsä- ja luontotietoa
- valuma-alue suunnittelua ja vesiensuojeluhankkeita sekä -rakenteita toteutetaan aiempaa enemmän.

Toimenpiteet

- Toteutamme yhteistyössä vesiensuojelun suunnitteluun ja toteutukseen liittyvää viestintää ja koulutusta.
- Vahvistamme käytännön osaamista vesiensuojelun suunnittelussa ja toteutuksessa eri toimijatasoilla.
- Tuemme aktiivisesti [Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän](#) toimintaa.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Lupa- ja valvontavirasto, vesienhoitoyksikkö
 - Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän toiminta
 - Vesienhoidon toimenpideohjelmien seurantatieto 2022–2027
- Itä-Suomen elinvoimakeskus
 - Tulevan LUMO-ohjelman toimeenpano
- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - [Luontolaadun arviointi](#), vesiensuojelu

6.3 Toimenpide: Luonnon monimuotoisuutta lisäävät rakennepiirteet huomioidaan metsien hoito- ja hakkuutöiden yhteydessä ja niiden suunnittelussa

Tavoitteenamme on, että

- monimuotoisuudelle tärkeät rakennepiirteet kuten säästöpuut, lahopuu ja sekapuustoisuus sekä riittävät vesiensuojelun suojavyöhykkeet ovat osa aktiivista ja oikea-aikaista metsänhoitoa ja toimenpiteiden suunnittelua
- avoimen metsä- ja luontotiedon tarjoamat mahdollisuudet rakennepiirteiden lisäämiseksi tunnetaan laajasti
- metsien hoito- ja hakkuutöiden yhteydessä ja niiden suunnittelussa huomioidaan kokonaisvaltaisesti elinympäristöjen säilyminen ja suojeleminen, riistametsänhoito sekä [erilaiset luontokohteet metsänhoidon suositusten mukaisesti](#).

Toimenpiteet

- Koulutamme metsänomistajia ja metsäammattilaisia ja kerromme monimuotoisuutta, kuten rakennepiirteiden sekä metsäluontotyyppien ja lajien suojeleminen, tukevista käytännöistä.
- Edistämme yhteisellä viestinnällä suojelemaan tarkoitettua rahoituksen kohdentumista luonnon monimuotoisuudelle arvokkaille kohteille.
- Välitämme uusinta tutkimustietoa kohdennetusti eri kohderyhmille.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Luonnonvarakeskus - [VMI-metsävaratieto](#)
 - [Kuolleen puun keskitilavuus metsämaalla m³/ha \(VMI\)](#)
 - [Puuston keskitilavuus metsämaalla m³/ha \(Muut lehtipuut\) \(VMI\)](#)
 - Säästöpuiden määrä m³/ha (VMI)
 - Sekametsien osuus metsämaalla, % (VMI)
 - Eri-ikäisten metsien määrä, ha (VMI)
- Itä-Suomen elinvoimakeskus
 - Tulevan LUMO-ohjelman toimeenpano
- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - Teeman koulutuksien ja tilaisuuksien osallistujamäärät

7 Päämäärä 3: Rakennamme kilpailukykyistä toimintaympäristöä uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla sekä vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla

7.1 Toimenpide: Tuemme tietoon perustuvaa päätöksentekoa Pohjois-Savon metsissä

Tavoitteenamme on, että

- avointa tietoa käytetään metsissä aktiivisesti päätöksenteon tukena ja se on osa monitavoitteista metsänomistamista
- kehitämme ja otamme käyttöön jo tuotettuja toimintamalleja metsän- ja luonnonhoidossa
- metsänomistajat tietävät tavoitteensa, tuntevat metsiensä mahdollisuudet ja ymmärtävät metsäsuhteen merkityksen
- metsänomistajarakenne kehittyy Pohjois-Savossa aktiivisemmaksi.

Toimenpiteet

- Koulutamme metsänomistajia ja metsäammattilaisia hyödyntämään metsien käyttöä koskevassa päätöksenteossa avointa tietoa.
- Kartoitamme tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuuksia osana tiedonvälitystä ja toimintamallien kehittämistä.
- Tuemme suunniteltuja ja harkittuja metsätilan omistajanvaihdoksia sekä edistämme kuolinpesien purkamista.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - Metsään.fi-palvelua käyttävien määrä (kpl)
 - Metsäkeskuksesta vuosittain pyydetty erillinen kooste metsätiedosta ja avoimen tiedon palvelujen käytöstä
 - Teeman koulutuksien ja tilaisuuksien osallistujamäärät
 - [Metsätalousmaan omistus omistajaryhmittäin \(PowerBI\)](#) ja muut metsänomistamiseen liittyvät tilastot

7.2 Toimenpide: Kartoitamme yhteistyössä uusia liiketoimintamahdollisuuksia metsäalalla ja tavoittelemme kestävästi kasvavaa jalostusarvoa

Tavoitteenamme on, että

- verkostomainen yhteistyö metsäalalla ja sen rajapinnoilla lisääntyy ja kehittyy uusien innovaatioiden synnyttämiseksi
- Pohjois-Savossa tunnistetaan ja kehitetään uusia liiketoimintamahdollisuuksia esimerkiksi ilmastotyön ja metsien monikäytön, kuten luontomatkailun kehittämisen, kautta
- metsäalan tuotteiden ja palveluiden jalostusarvo (esimerkiksi sahateollisuus, puurakentaminen) kasvaa Pohjois-Savossa pitkäjänteisesti ja kokonaiskestävästi.

Toimenpiteet

- Tuemme aktiivisesti metsänomistajien, yritysten ja asiantuntijoiden verkostoitumista metsäalalla.
- Osallistumme yhteiseen aluekehitystyöhön metsäalan jalostusarvon kasvattamiseksi esimerkiksi [Pohjois-Savon ilmastotiekartan](#) ja [Suomen biotalousstrategian \(pohjois-savo.fi\)](#) sekä [Kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian 2030](#) toimeenpanon kautta Pohjois-Savossa.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Metsäsektorin julkisen TKI-rahoituksen määrä (€) – [Luonnonvarakeskus](#)
- [Pohjois-Savon ilmastotiekartta](#): Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmä
- [Pohjois-Savon liiton tilastot ja ennakot – foresavo.fi-sivusto](#)
- [Työ- ja elinkeinoministeriö – Alueelliset kehitysnäkymät](#)

7.3 Toimenpide: Viestimme aktiivisesti metsä- ja luonnonvara-alan erilaisista uramahdollisuuksista ja kehitämme alan veto- ja pitovoimaa

Tavoitteenamme on, että

- metsäalaan liittyvät ammatit ja koulutusmahdollisuudet tunnetaan ja ala kiinnostaa nuoria ja alanvaihtajia
- yhteistyö oppilaitosten ja yritysten välillä kehittyy.

Toimenpiteet

- Viestimme aktiivisesti metsäalasta eri kanavissa ja esimerkiksi [metsäpuhuu.fi](#)- ja [metsäkoulutusry.fi](#)-sivustoilla panostaen asiantuntijaviestintään.
- Teemme oppilaitosyhteistyötä ja hyödynnämme [Maaseutuammattiin ry:n](#) osaamista ja verkostoja metsäpäivien järjestämisessä.
- Tuemme eri organisaatioissa metsäammattilaisten työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Luonnonvarakeskuksen tietoaineistot
 - Oppimistulosten työelämävastaavuus ja alalle työllistyminen (valtakunnallinen) - [Luonnonvarakeskus](#)

- Tutkimuslaitosten henkilöstön määrä Pohjois-Savossa: HTV
- Savon ammattiopiston tilastot
 - Metsäalalle opiskelemaan hakevien määrä
- [Maaseutuammattiin ry:n](#) vuositilastot
 - Järjestetyt metsäpäivät ja osallistujamäärät
- Suomen metsäyhdistys
 - Nuorten metsäbarometri (valtakunnallinen)

8 Päämäärä 4: Pohjois-Savon metsissä tehdään päätöksiä, jotka vahvistavat luonnon monimuotoisuutta ja tukevat metsien käytön ilmastokestävyyttä

8.1 Toimenpide: Lisäämme aktiivisesti metsien suojelua vapaaehtoisen suojelun keinoin osana metsien kestäväää käyttöä ja hoitoa

Tavoitteenamme on, että

- vapaaehtoiseen suojeluun käytettävissä olevat rahoituskanavat, kuten metka, METSO- ja HELMI-ohjelmat sekä luonnonarvokauppa, tunnetaan ja hyödynnetään
- Pohjois-Savon metsien suojelupinta-ala lisääntyy vapaaehtoisen suojelun keinoin monimuotoisuustehokkaasti.

Toimenpiteet

- Lisäämme metsänomistajien tietoisuutta vapaaehtoisen suojelun mahdollisuuksista viestinnän ja koulutuksen keinoin.
- Osallistumme aktiivisesti [Priodiversity LIFE-hankkeen](#) toteutukseen Pohjois-Savossa.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Luonnonvarakeskus
 - Metsien suojelu Suomessa (Pohjois-Savo)
- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - ympäristötuki - metka-varojen käyttöaste, %
 - luonnonhoitohankkeet - metka-varojen käyttöaste, %
 - Metso- ja Helmi-ohjelmien toteutus ja tilastot
- Itä-Suomen elinvoimaketuksen tietoaaineistot
 - Metso- ja Helmi-ohjelmien toteutus ja tilastot

- Tulevan LUMO-ohjelman toimeenpano

8.2 Toimenpide: Edistämme peitteistä metsänkäsittelyä sille soveltuvilla kohteilla

Tavoitteenamme on, että

- peitteinen metsänkäsittely yleistyy hallitusti kohteilla, joilla se on ilmasto- ja ympäristönäkökulmien sekä puuntuotannon kannalta perusteltua
- metsänomistajien ja metsäammattilaisten tietoisuus peitteisen metsänkäsittelyn hyödyistä ja soveltuvuudesta eri kasvupaikoille lisääntyy.

Toimenpiteet

- Tuotamme koulutusta ja neuvontaa metsänomistajille ja metsäalan toimijoille peitteisestä metsänkäsittelystä ja sen eri menetelmistä sekä uusimmista tutkimustuloksista.
- Edistämme vertaisoppimista jatkuvapeitteistä metsänkäsittelyä toteuttaneiden metsänomistajien välillä sekä urakoitsijoiden välillä.
- Edistämme yhdessä oppilaitosten kanssa metsäkoneenkuljettajien koulutusta peitteiseen metsänkäsittelyyn.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - Metsänkäyttöilmoitukset – hakkuuaikomukset, jatkuva kasvatus
- Luonnonvarakeskus – VMI-metsävaratieto
 - Eri-ikäisrakenteinen metsä

8.3 Toimenpide: Kokonaiskestävä suometsänhoito on osa alueellista ilmastotyötä ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamista

Tavoitteenamme on, että

- suometsänhoidossa kiinnitetään enemmän huomiota toimenpiteiden ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin sekä taloudellisen puuntuotannon yhteensovittamiseen
- suometsiä ja harvinaisia suoelinympäristöjä ennallistetaan tai jätetään ennallistumaan
- vesistökuormitusta hillitään tekemällä vain puuston kasvun kannalta välttämättömät ojien kunnostukset.

Toimenpiteet

- Vahvistamme verkostoyhteistyötä ja viestimme kokonaisvaltaisen suometsänhoidon ja suometsien vesitalouden vaikutuksista puuston kasvulle sekä alueelliselle monimuotoisuus- ja ilmastotyölle.
- Kartoitamme yhteistyössä monimuotoisuudelle tärkeitä potentiaali kohteita hyödyntäen avointa tietoa.
- Edistämme [Suometsäosaaja-verkkoaineiston \(suometsäosaaja.fi\)](#) käyttöä ja [Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin](#) verkostoyhteistyötä.

Seuranta

Keskeiset seurantamittarit:

- Suomen metsäkeskuksen tietoaaineistot
 - Suometsänhoito - metka-varojen käyttöaste, %
 - Terveyslannoitus - metka-varojen käyttöaste, %
 - Metsänkäyttöilmoitukset - hakkuuaikomukset suometsissä
- Lupa- ja valvontavirasto
 - Ojitusmäärät (ojitusilmoitukset, vesilain valvonta)
- Itä-Suomen elinvoimakeskus
 - Tulevan LUMO-ohjelman toimeenpano
 - [Pohjois-Savon ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman](#) toimeenpano

9 Toimeenpano ja seuranta

Maakunnallinen metsäneuvosto edistää ja seuraa toimenpiteiden toteutumista. Vuosille 2026–2030 on päätetty perustaa erilliset AMO-toimeenpanoryhmät, joiden toiminnasta ja havainnoista raportoidaan Pohjois-Savon metsäneuvostolle. Ohjelman välitarkastus ja toimenpiteiden päivittäminen tehdään vuonna 2028. Viimeistään tällöin toimenpiteiden osalta huomioidaan myös ennallistamisasetuksen mukainen kansallinen ennallistamissuunnitelma. Ympäristöministeriön (2025) mukaan Suomella on elokuuhun 2026 asti aikaa valmistella oma ennallistamissuunnitelmansa esitettäväksi EU-komissiolle. Metsäneuvosto seuraa myös muun lainsäädännön kehittymistä ja tekee tarvittavia muutoksia alueelliseen metsäohjelmaan, mikäli lainsäädäntö tai esimerkiksi metsänhoidon suositukset tai sertifiointikriteeristö muuttuu ohjelman laadintahetkestä. Esimerkiksi uusia mahdollisuuksia metsien käytölle luovien vapaaehtoisten luonnonarvomarkkinoiden kehittämistä ohjaa EU:n sääntely ja kansainväliset sopimukset.

Metsäneuvostot antavat vuosittain Suomen metsäkeskuksen johtokunnalle lausunnon, jossa esitetään valtion tukien tarve eri toimenpiteille sekä tarvittavan

määrärahan suuruus. Tukisuunnitelman on pohjaututtava metsäohjelman tavoitteisiin. Metsätalouden kannustinjärjestelmän tavoitteet päivittyvät vuosittain (vuoden 2025 tavoitteet on esitetty liitteessä 2).

Seurantamittareiden pohjatietona hyödynnetään Luonnonvarakeskuksen koostamaa KMS2035:n seurantaan laadittua mittaristoa. Luonnonvarakeskuksen tuottamassa mittaristossa on myös yleisiä metsäalan kehitystä kuvaavia tilamittareita sekä toimenpiteiden panosmittareita. Keskeisimmät mittarit on kirjattu osioihin 5–8.

Lisätietoa: [Kansallisen metsästrategian 2035 mittarit](#)

Toimenpiteisiin valittujen mittareiden lisäksi seurannassa voidaan käyttää myös muuta saatavilla olevaa tietoa, kuten Metsäkeskuksen [avointa metsä- ja luontotietoa](#) ja [koostetta metsien kehityksestä maakunnittain](#). Erilaisiin aineistoihin perustuen Metsäkeskuksen asiantuntijat voivat tuottaa tausta-aineistoa maakuntien yleisen kehityksen seurannan tueksi. Esimerkkejä tällaisista analyyseistä ovat [liitteessä 3](#) esitetty hakkuupotentiaalin laskenta ja [liitteessä 4](#) esitetyt metsänhoitoehdotukset.

Pohjois-Savon metsäneuvosto seuraa tavoitteiden edistymistä sekä toimintaympäristön kehitystä ja tekee tarvittaessa muutoksia ohjelmaan. Myös mahdollisten alueellisten ja valtakunnallisten kehittämishankkeiden tuloksia hyödynnetään seurannassa.

10 Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin menetelmä

Vaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin ohjelman taloudellisia, ekologisia, sosiaalisia ja kulttuurivaikutuksia sekä tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavia epävarmuuskijöitä. Arviointi oli etukäteisarviointia siitä, millaisia merkittäviä vaikutuksia ohjelman toimenpiteillä olisi toteutuessaan. Luonnosvaiheen arviota varten koottiin valmisteluryhmistä vaikutusten arvioinnin ryhmä. Sen kokoonpanon vahvisti Pohjois-Savon metsäneuvosto. Ryhmässä oli 7 jäsentä eri organisaatioista ja kaikki olivat Pohjois-Savon metsäneuvoston ulkopuolisia jäseniä.

Arviointi sisältää toimenpiteiden ja niiden kokonaisvaikutusten sanallisen arvion. Arvioinnit tehtiin taulukkomuotoista arviointityökalua apuna käyttäen Webropol-kyselyn kautta. Anonyymi kysely toteutettiin ajalla 4.–12.8.2025 ja siihen vastasi kuusi jäsentä. Vaikutuksia arvioitiin käyttäen asteikkoa ++, +, 0, -, --, ? (voimakkaasti myönteinen, myönteinen, ei vaikutusta, kielteinen, voimakkaasti kielteinen,

ei tietoa/ei arvioitavissa) sekä sanallista arviointia. Ryhmä kokoontui 15.8.2025 ja tilaisuudesta koottiin laaja muistio Pohjois-Savon metsäneuvoston käyttöön.

Arvioinnin tulokset

Pohjois-Savossa arviointiryhmä arvioi luonnosvaiheessa ohjelman toteuttamisen kokonaisvaikutukset hyvin myönteisiksi.

Taulukossa on esitetty ohjelman vaikuttavuuden kokonaisarvio ennakkokyselyn pohjalta, jossa vaikutukset on arvioitu eri ulottuvuuksilla (taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen). Sanalliset arviot olivat hyvin yhdenmukaiset esitetyn taulukon kanssa eikä täydennyksiä juurikaan tehty.

Kukin arvioija (6 hlö) antoi arvion jokaisen toimenpiteen (12 kpl) vaikutuksista eri ulottuvuuksilla (4 kpl). Taulukkoon on laskettu yhteen kaikki annetut arviot (288 kpl). Taulukkoon on johdettu myös prosentuaalinen arvio vaikutuksesta.

Arvioiden osuus kokonaismäärästä jakautui arviointiasteikolla seuraavasti:

- Kokonaisuutena ohjelman arvioitiin tuottavan myönteisiä vaikutuksia (84 % kokonaisarviosta). Myönteisten arvioiden osuus oli 62 prosenttia ja voimakkaasti myönteisten osuus 22 prosenttia arvioista.
- Kielteisten vaikutusten osuus arviossa oli kolme prosenttia. Negatiiviset arviot painottuivat taloudelliseen ulottuvuuteen.
- Kahdeksan prosentin osuus arvioitiin vaikutuksia tuottamattomiksi.
- Viiden prosentin osuudelle ei voitu antaa arviota.

Vaikutukset	--	-	0	+	++	Ei tietoa / arvioi- tavissa
Taloudelliset	0	6	6	44	13	3
Ekologiset	0	2	5	34	26	5
Sosiaaliset	0	1	5	50	15	1
Kulttuuriset	0	0	8	50	10	4
Yhteensä - prosenttia	0 0 %	9 3 %	24 8 %	178 62 %	64 22 %	13 5 %

Taulukko 2. Pohjois-Savon alueellisen metsäohjelman vaikutusten arvioinnin ennakkokyselyn tulokset. Kokonaisarvioinnin suoritti erillinen vaikutusten arvioinnin ryhmä ajalla 4.-12.8.2025. Arviointiryhmä kokoontui 15.8.2025 ja kokoontumisesta koostettiin muistio metsäneuvoston käyttöön.

Pohjois-Savon metsäneuvoston käsitteli tehdyn arvioinnin kokouksessaan 4.9.2025 ja huomioi arvioinnin tulokset ohjelmaluonnoksen viimeistelyssä ennen ohjelman lähettämistä lausunnoille.

11 Liitteet

11.1 Liite 1: Valtakunnallisen tilannekuvan yhteenveto

Suomen metsäkeskuksen asiantuntijat tuottivat metsäneuvostoille ja metsäohjelmien valmisteluryhmille valtakunnallisen metsäalan tilannekuvan ohjelmien laatimisen ja alueiden tilannekuvien laatimisen tueksi.

Analyysissa tarkastelussa olivat poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset, tekniset, ekologiset ja lainsäädännölliset näkökulmat (PESTEL-analyysi).

Poliittinen (P) tilannekuva on muuttunut huolestuttavaksi ja sisältää huomattavan määrän epävarmuuksia. Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama epävarmuus niin talouteen kuin energiasektorillekin ovat nopeuttaneet energiaomavaraisuuden kehittymistä. Samalla puun hinta on noussut.

Monimuotoisuuden heikentymiseen ja ilmastonmuutokseen liittyvät kansainväliset sekä EU:n metsä-, energia- ja ympäristöpoliittiset sitoumukset ja sopimukset vaikuttavat lähitulevaisuudessa merkittävästi Suomen metsäsektoriin. Muutokset tulevat näkymään mm. kansallisissa toimissa luonnon ennallistamiseksi sekä metsien kasvun ja hiilensidonnän lisäämistöimissä.

Taloudessa (E) metsätalouden merkitys Suomen kansantaloudelle on merkittävän suuri ja se on kasvamassa puun kysynnän lisääntymisen myötä. Alan liikevaihto ja työpaikat ovat taantuman jälkeen hiljalleen kasvamassa talouden epävarmuudesta huolimatta. Ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät metsätuhoriskit on huomioitava uhkana metsätaloudelle monimuotoisuutta korostavina ilmastokestävinä toimina. Myös metsien monipuolinen käyttö korostuu metsätalouden rinnalla.

Sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat (S) sisältävät monipuolisen joukon muutostekijöitä, joilla on suuri vaikutus metsien käyttöön. Suomalaisilla on pääosin vahva metsäsuhde. Metsäsuhde kaipaa uudistamista, kun entistä suuremmalla joukolla ei ole suoraa suhdetta omaan metsään. Julkinen keskustelu metsien hyödyntämisestä on tällä hetkellä valitettavan kärjistynyttä ja polarisoitunutta. Metsien omistusrakennetta olisi syytä korjata aiemmin tehtävillä sukupolvenvaihdoksilla ja aktiivisella kuolinpesien purkamisella. Tällä olisi vaikutuksensa myös metsien aktiiviseen hoitoon ja metsien kasvuun. Lasten ja nuorten metsäosaamisen lisääminen edistäisi tulevien sukupolvien myönteistä suhtautumista metsien kestävään käyttöön. Tällä olisi oma vaikutuksensa myös metsäalan kiinnostavuuteen opiskelualana. Haasteena kun on jo tällä hetkellä alan työvoiman saatavuus ja koulutuksen saavutettavuus tehtyjen säästöjen myötä.

Teknisestä (T) näkökulmasta metsäala kehittyy edelleen nopeasti. Entistä huomattavasti tarkemmassa kaukokartoituspohjaisessa metsätiedon tuottamisessa pystytään tuottamaan lisäksi tietoa muun muassa metsien muusta rakenteesta, hiilensidonnasta ja monimuotoisuudesta. Teknologinen kehitys parantaa konetyön tuottavuutta ja uudet menetelmät tehostavat työtapoja. Suuri ongelma on alemman tieverkon ja sen siltojen kunto ja niihin liittyvä korjausvelka.

Ekologinen (E) näkökulma on vahvistunut metsien hyödyntämisessä. Talousmetsien luonnonhoito on kiinteä osa metsänhoitoa. Tavoitetaso monimuotoisuudessa tulee nousemaan EU:n biodiversiteettistrategian ja ennallistamisasetuksen ja muun tulevan EU-sääntelyn myötä. Kansallinen ennallistamissuunnitelma valmistuu viimeistään elokuussa 2026. Lisäksi suurella osalla alueista laaditaan luonnon monimuotoisuuden ohjelmia (LUMO). Ohjelmilla tulee olemaan suuria vaikutuksia metsien käyttöön. Tarkempi toimeenpano selviää myöhemmin ja se on huomioitava jatkossa metsäohjelmien sisällössä sekä toimeenpanossa.

Lait (L), määräykset ja muut ohjauskeinot vaikuttavat koko ajan enemmän siihen, miten metsiä voidaan hyödyntää. Yleisesti voidaan sanoa, että metsäalaa ohjaa entistä enemmän muilta toimialoilta tuleva ohjaus. Erityisesti monet EU-aloitteet koskevat metsiä. Etenkin maatalous-, ympäristö- sekä ilmasto- ja energiapolitiikassa on useita asetuksia ja direktiivejä, jotka vaikuttavat suoraan tai välillisesti myös metsätalouteen sekä -teollisuuteen.

Metsätalouden määräraikaisen kannustejärjestelmälain (metka) perusteluiden mukaan tukijärjestelmällä kannustetaan maanomistajia aktiivisiin ja oikea-aikaisiin toimiin. Tuettavia työlajeja ovat taimikon ja nuoren metsän hoito, terveyslannoitus, suometsän hoitosuunnitelma, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekeminen, metsätaloutta palvelevien yksityisteiden perusparantaminen, ympäristötuki, metsäluonnon hoito ja kulutus. Määräraha on ollut pienenemään päin.

Päättäneellä EU-kaudella 2019–2024 annettiin lukuisia asetuksia, joilla ohjataan metsien käyttöä. Taustalla vaikutti Vihreän kehityksen ohjelma, jolla pyritään hillitsemään ja sopeutumaan ilmastonmuutokseen sekä estämään luonnon monimuotoisuuskatoa. Niiden pohjalta laaditaan parhaillaan monia kansallisia toimeenpanosuunnitelmia. Niiden vaikutus metsien käyttöön tulee tulevaisuudessa olemaan suuri, kuten aiemminkin on todettu.

Ennallistamisasetus (EU) edellyttää, että luontodirektiivin kunkin luontotyyppien heikentyneestä pinta-alasta on toteutettava ennallistamistoimia 30 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Vuoteen 2040 mennessä ennallistamistoimien on katettava

60 prosenttia ja vuoteen 2050 mennessä 90 prosenttia luontotyyppiryhmien heikentyneestä pinta-alasta.

Metsäkatoasetuksen (EU) myötä toimijoille tulee velvollisuus selvittää käyttämänsä puun alkuperä ja hankintaketju, millä osoitetaan, ettei se aiheuta metsäkatoa. Suomessa metsäkatoasetuksen kansallista soveltamista valmistelewan työryhmän toimikautta on jatkettu vuoden 2025 loppuun.

Uusiutuvan energian direktiivi (RED III) (EU) tiukentaa metsäbiomassan kestävyyskriteerejä, mutta tämän vaikutusten arvioidaan jäävän suhteellisen vähäiseksi.

11.2 Liite 2: Metsätalouden kannustinjärjestelmän tavoitteet

Puuntuotannon tuet

Maa- ja metsätalousministeriön vahvistamat puuntuotannon tuet (metka) 2025. Eurot on muutettu suoritteiksi arvioidun keskihinnan mukaan. Suoriteluvut on pyöristetty lähimpään kymmeneen tai sataan. Tavoitteet asetetaan vuosittain.

Maakunta	Taimikon ja nuoren metsän hoito, ha	Terveyslannoitus, ha	Suometsän hoito, ha	Metsätien perusparannus, m
Etelä-Karjala	3 100	410	100	6 200
Etelä-Pohjanmaa	8 000	1 400	580	8 200
Etelä-Savo	8 500	1 210	100	6 100
Kainuu	4 900	1 330	310	8 400
Kanta- Häme	2 900	620	170	6 100
Keski-Pohjanmaa	1 900	530	300	5 900
Keski-Suomi	9 400	1 080	290	9 200
Kymenlaakso	2 100	380	130	5 900
Lappi	10 300	1 010	620	39 000
Pirkanmaa	6 200	580	230	9 100
Pohjanmaa	3 500	640	1 460	14 700
Pohjois-Karjala	6 600	2 180	330	13 100
Pohjois-Pohjanmaa	14 500	3 250	2 090	39 200
Pohjois-Savo	10 300	4 620	450	6 800
Päijät-Häme	3 900	420	110	6 100
Satakunta	3 600	460	400	6 400
Uusimaa	2 700	410	130	13 600
Varsinais-Suomi	3 500	470	180	5 900
Yhteensä	106 000	21 000	8 000	210 000
Suoritetavoite yht.	106 000 ha	21 000 ha	8 000 ha	210 km
€/ha, €/m	279	167	210	12
Pienpuun keruutavoite	40 000 ha			

Luonnonhoidon tuet

Metsäluonnon hoidon edistämisen tukivarojen (metka) käytön suunnitelma maakunnittain vuonna 2025. Edeltävien vuosien tukivarojen käyttö ohjaa tulevaa tukien käytön suunnittelua. Tukien jakautumiseen työlaajien välillä on mahdollista tehdä muutoksia ja tukivaroja voidaan siirtää eri alueille tarpeen mukaan, jos varoja jää käyttämättä.

Maakunta	Luonnonhoito (€)	Ympäristötuki (€)	Yhteensä (€)
Etelä-Karjala	144 726	1 101 246	1 245 972
Etelä-Pohjanmaa	211 962	996 658	1 208 620
Etelä-Savo	266 443	1 106 641	1 373 084
Kainuu	231 822	1 111 360	1 343 182
Kanta-Häme	246 550	1 118 123	1 364 673
Keski-Pohjanmaa	137 353	902 474	1 039 827
Keski-Suomi	208 967	1 158 454	1 367 421
Kymenlaakso	130 000	1 035 028	1 165 028
Lappi	266 363	1 259 724	1 526 087
Pirkanmaa	261 862	1 165 980	1 427 842
Pohjanmaa	135 095	858 657	993 752
Pohjois-Karjala	216 118	1 176 271	1 392 389
Pohjois-Pohjanmaa	405 587	1 625 231	2 030 818
Pohjois-Savo	299 564	1 215 335	1 514 899
Päijät-Häme	206 745	1 194 928	1 401 674
Satakunta	130 000	969 091	1 099 091
Uusimaa	232 596	1 147 356	1 379 952
Varsinais-Suomi	138 681	1 126 059	1 264 740
Yhteensä	3 870 432	20 268 616	24 139 049

Taulukon jaottelu perustuu valtion talousarvioesitykseen, jossa esitetään ympäristötuki erillisenä ja luonnonhoitoon ovat yhdistettyinä metsäluonnon hoitohankkeet, Helmi-elinympäristöohjelman toimenpiteet ja kulutus.

Valtakunnallinen tavoitetaso metsäluonnon hoidon edistämisen työmäärille

Tavoitetaso metsäluonnon hoidon edistämisen työmäärille vuonna 2025. Tavoitetasot määritellään Maa- ja metsätalousministeriön ja Metsäkeskuksen välisessä tulossopimuksessa.

Tavoitteet on jaoteltu Metso- ja Helmi-ohjelmien sekä vesienhoidon toimenpideohjelmien tavoitteisiin.

Maakuntakohtaista jaottelua ei tehdä, koska luonnonhoidon työläjien elinympäristöistä, suunnitteluun ja toteutukseen käytössä olevista resursseista ja muista vaikuttavista tekijöistä ei ole käytössä yksityiskohtaista maakunnittaista tietoa.

Helmi-ohjelman toimeenpano:

Toimenpide	Tavoite
Soiden ennallistaminen	400 ha/v
Vesien palautus suojelusoille	6 kpl/v
Lintukosteikkojen perustaminen ja kunnostus	8 kpl/v

Muut toimenpiteet:

Toimenpide	Tavoite
Kulotus	200 ha/v
Vesiensuojelun toimenpideohjelman hankkeet	10 kpl/v

11.2 Liite 3: Hakkuupotentiaalilaskelma maakunnittain

Taulukossa on esitetty maakunnittainen suurimpaan ylläpidettävissä olevaan hakkuukertymään perustuva hakkuupotentiaali (ha/v) vuosille 2025–2034. Taulukko kuvaa myös, miten hakkuukertymä voitaisiin toteuttaa.

Arvio hakkuupotentiaalista hakkuutavoittain on tehty Metsäkeskuksen metsävaratietojen pohjalta. Metsävaratieto on sovitettu [Luonnonvarakeskuksen arvioihin](#) suurimmasta ylläpidettävissä olevasta (SY) aines- ja energiapuun hakkuukertymästä.

Maakunta	Kasvatushakkuu	Uudistushakkuu	Jatkuva kasvatus	Yhteensä
Etelä-Karjala	15 600	3 700	400	20 000
Etelä-Pohjanmaa	25 100	12 300	500	38 000
Etelä-Savo	35 800	13 000	1 100	50 000
Kainuu	41 200	11 400	3 200	56 000
Kanta-Häme	10 700	4 100	300	15 000
Keski-Pohjanmaa	10 200	2 800	400	13 000
Keski-Suomi	48 200	13 500	1 600	63 000
Kymenlaakso	11 300	3 000	300	15 000
Lappi	82 200	16 900	10 700	110 000
Pirkanmaa	29 600	10 900	1 100	42 000
Pohjanmaa	21 400	4 300	300	26 000
Pohjois-Karjala	50 000	16 000	2 100	68 000
Pohjois-Pohjanmaa	72 800	22 600	5 500	101 000
Pohjois-Savo	51 700	15 400	1 500	69 000
Päijät-Häme	12 200	5 000	400	18 000
Satakunta	15 100	6 100	500	22 000
Uusimaa	13 800	6 200	900	21 000
Varsinais-Suomi	13 300	6 900	400	21 000
Yhteensä	560 000	174 100	31 200	765 000

SY:n ja täysimääräisten ensiharvennusten määrittämisessä on käytetty metsävaratiedon kymmenen vuoden keskiarvoa suhteellisista hakkuukertymistä hakkuutavoittain.

Hakkuukertymät hakkuutavoittain on muutettu pinta-aloiksi (hehtaareiksi) vuoden 2024 metsänkäyttöilmoitusten keskimääräisten maakunnittaisten hakkuukertymien (m³/ha) pohjalta.

Jatkuvan kasvatuksen osuuden määrittelyssä lähteenä on käytetty Metsäkeskuksen metsänkäyttöilmoituksia vuodelta 2024. Jatkuvan kasvatuksen keskimääräinen

poistuma on laskettu käyttäen Luonnonvarakeskuksen synteesiraportin mukaista keskipoistumaa ($7,2 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{v} * \text{hakkuukiertona } 15 \text{ vuotta} = 108 \text{ m}^3/\text{ha}$).

11.3 Liite 4: Hoitoehdotukset

Taulukossa on kuvattu hoitoehdotukset (ha/v) maakunnittain vuosille 2025–2034. Ehdotukset perustuvat Metsäkeskuksen metsävaratietoon.

Varhaishoidon perusteena on seuraavan viiden vuoden tarpeen keskiarvo, taimikonhoidossa ja nuoren metsän hoidossa seuraavan kymmenen vuoden tarpeen keskiarvo.

Maakunta	Taimikon varhais- hoito	Taimikonhoito	Nuoren metsän hoito
Etelä-Karjala	6 300	3 200	1 100
Etelä-Pohjanmaa	11 900	5 600	2 500
Etelä-Savo	14 800	7 300	2 400
Kainuu	9 400	5 100	3 200
Kanta-Häme	5 100	1 800	900
Keski-Pohjanmaa	3 500	1 600	700
Keski-Suomi	15 700	7 200	2 900
Kymenlaakso	4 400	2 000	700
Lappi	16 800	8 500	1 500
Päijät-Häme	5 600	2 500	900
Pirkanmaa	13 800	5 400	1 900
Pohjanmaa	6 900	2 600	1 500
Pohjois-Karjala	16 900	7 200	2 500
Pohjois-Pohjanmaa	22 400	11 200	3 400
Pohjois-Savo	17 900	7 500	3 600
Satakunta	7 000	3 000	1 000
Uusimaa	6 100	2 600	1 000
Varsinais-Suomi	6 900	2 400	900
Yhteensä	191 400	86 800	32 600

Taimikon varhaishoidossa puun korkeus 1,2–3 metriä ja taimikonhoidossa 3–7 metriä. Nuoren metsän hoidossa puun läpimitta < 12 cm.